

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА СУСПІЛЬСТВА: АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

ENVIRONMENTAL SAFETY OF SOCIETY: AXIOLOGICAL ASPECT

Д.філос. н., проф. Л. І. Юрченко

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

К.іст.н., проф. А. С. Міносян

Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків

Анотація. Досліджено питання державного регулювання як суспільних відносин в цілому, так і окремих сфер суспільного життя. Визначено перспективи й конкретизовано тенденції регулювання безпеки сучасного суспільства. Головною перспективою регулювання екологічної безпеки сучасного суспільства вбачається розвиток інституту політичного лідера, що обирається в рамках чинного законодавства і в результаті публічної політичної боротьби, та національно орієнтованої політичної еліти, яка формується основними соціальними групами, а не тільки номенклатурою. Зосереджено увагу на взаємозв'язку регулювання екологічної безпеки з демократичним розвитком соціуму; на продукуванні та впровадженні в суспільну свідомість екологічних цінностей.

Ключові слова: екологічна безпека, екологічні цінності, екологічна політика, екологічне управління.

Abstract. The issue of state regulation of both social relations in general and individual spheres of public life has been studied. Prospects and tendencies of regulation of safety of a modern society are defined. The main prospect of regulating the environmental security of modern society is the development of the institution of political leader, elected under current legislation and as a result of public political struggle, and nationally oriented political elite, formed by major social groups, not just the nomenclatura. The focus is on the relationship between environmental security regulation and the democratic development of society; on the production and introduction into the public consciousness of environmental values

Key words: ecological safety, ecological values, ecological policy, ecological management.

Ідея суспільного розвитку повинна змінити панівну до теперішнього часу парадигму природної еволюції людської цивілізації на концепцію комплексної екологічної безпеки, яка б стала змістовою основою суспільної злагоди, консолідуючим початком для всіх інститутів безпеки.

Розвиток людини повинен розглядатися в триєдності розвитку природи, суспільства і особистості, підвищення якості та тривалості її життя. Головним пріоритетом стає створення оновленого способу мислення, екологічно спрямованого світогляду, збагачення арсеналу методів, форм організації діяльності людини, що зберігає природу і себе.

Найважливішим напрямом розвитку феномену безпеки є підвищена увага з боку влади до потреб, інтересів кожного громадянина. Держава своїми продуманими регулюючими діями має вселяти впевненість своїм громадянам в їх захищеності, що об'єктивно передбачає наявність ефективних гарантій недоторканності приватного життя, приватної власності, а також припинення будь-якої корупції, в яких би формах і сферах діяльності вона не відбувалася.

Відомо, що найважливішим з усіх видів капіталу є людський капітал. Звідси впливає основоположне значення для соціуму одночасного розвитку освіти і науки. Освіта в такому ключі виступає як основний інтелектуальний канал становлення і

регулювання безпеки, а наука повинна забезпечувати знаннями сферу безпеки, з одного боку, і сферу прийняття рішень, тобто державного регулювання, з іншого.

Нові напрями досліджень і розробок у сфері екологічної безпеки націлені на креативну діяльність, наукові знання, які потрібні для позитивного впливу на природні процеси і ефективного регулювання суспільних відносин. У перспективі важливо забезпечити розвиток екологічної безпеки в тісному його взаємозв'язку з демократичним розвитком суспільства. Однак слід враховувати той факт, що процес розвитку повинен розумно поєднуватися зі стабільністю соціуму. В даний час необхідний продуманий, поступальний, збалансований і відрегульований процес діалектичного розвитку соціального простору, що дозволяє впливати на динаміку самоорганізації природних і соціально-економічних систем. Система впливу на сучасне суспільство і його сферу безпеки пов'язана з необхідністю формування певних цінностей в контексті аксіології екологічної безпеки. Тут існує потреба в системі науково-обґрунтованого регулювання, а не в системі державного управління.

Слід зазначити ще один важливий аспект, пов'язаний з усвідомленням необхідності послідовного, активного формування цінностей екологічної безпеки у політичній еліті. Як показує практика, цінності політичної еліти в значній мірі можуть відрізнятися від цінностей більшості населення, що, безумовно, ускладнює пошук оптимальних моделей втручання держави в суспільне буття. Серед найбільш всезагальних, всеохоплюючих ціннісних форм сучасної політичної еліти вбачається екологічна свідомість, яка акумулює цінності всіх соціальних груп. Таке філософсько-ціннісне наповнення екологічної безпеки не є конфліктогенним і релятивістичним. Дана парадигма цілком відповідає трендам і аксіологічними підходами, що склалися в європейській практиці розбудови екологічної безпеки.

Як резюме можна зафіксувати наступні твердження: регулювання екологічної безпеки поки що тільки формується і перспективи його розвитку можна тільки орієнтовно намічати; вплив суспільних інститутів на екологічну безпеку має досить позитивні перспективи; розвиток аксіологічного аспекту безпеки передбачає державне регулювання цього напрямку в перспективі продукування і обов'язкового впровадження в суспільну свідомість конкретних екологічних цінностей: екологічної освіти, екологічної етики, екологічної естетики, екологічної свідомості та ін.; подальший розвиток суспільства потребує політичного лідерства в питаннях екологічної безпеки; пріоритетний розвиток повинна отримати інформаційно-мережева екологічна діяльність.

ЗАЯВКА НА УЧАСТЬ У XII МІЖНАРОДНІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ «БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ»

Прізвище я'Ім По батькові	Автор 1	Автор 2
Вчена ступінь	Д.філос.н.	К.іст.н.
Вчене звання	Проф.	Проф.
Посада	Професор кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін	Завідувач кафедри сціальних, гуманітарних та правових дисциплін,
Місце роботи	Національний університет цивільного захисту України	Харківський державний університет харчування та торгівлі
Адреса організації	вул. Чернишевська, 94, м. Харків, 61023,	вул. Клочківська, 333, м. Харків, 61051
Телефон	+380504005061	
E-mail	7733153@ukr.net	
Назва доповіді	Екологічна безпека суспільства: аксіологічний аспект	Екологічна безпека суспільства: аксіологічний аспект
Номер теми	1 Проблеми безпеки життєдіяльності - шляхи вирішення, перспективи	1 Проблеми безпеки життєдіяльності - шляхи вирішення, перспективи
Чи бажаєте Ви отримати друкований збірник матеріалів конференції (програма + тези)?	ні	ні
Чи бажаєте Ви направити повну версію Вашої доповіді у вигляді наукової статті (вимоги на сторінці конференції на FaceBook яка буде видаватися після конференції)?	ні	ні